

379.

Na osnovu člana 18 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG”, br. 80/08, 14/17 i 28/18), Vlada Crne Gore, na sjednici od 24. februara 2022. godine, donijela je

**UREDBU
O PRESTANKU VAŽENJA UREDBE O ODLOŽENOM PLAĆANJU POREZA NA
DOBIT PRAVNIH LICA**

Član 1

Uredba o odloženom plaćanju poreza na dobit pravnih lica („Službeni list CG”, broj 23/10) prestaje da važi.

Član 2

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj:04-651/2

Podgorica, 24. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

380.

Na osnovu člana 14 stav 2 Zakona o strancima („Službeni list CG”, br. 12/18 i 3/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. marta 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O PRIVREMENOM OSLOBADANJU OD PRIBAVLJANJA VIZE ZA DRŽAVLJANE
REPUBLIKE KAZAHSTAN**

Član 1

Državljanima Republike Kazahstan mogu, od 1. aprila do 31. oktobra 2022. godine, ulaziti, prelaziti preko teritorije i boraviti u Crnoj Gori do 30 dana, sa važećom putnom ispravom, bez vize.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-788

Podgorica, 3. marta 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

381.

Na osnovu člana 14 stav 2 Zakona o strancima („Službeni list CG”, br. 12/18 i 3/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. marta 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O PRIVREMENOM OSLOBADANJU OD PRIBAVLJANJA VIZE ZA DRŽAVLJANE
REPUBLIKE JERMEIJE**

Član 1

Državljanima Republike Jermenije mogu, od 1. aprila do 31. oktobra 2022. godine, ulaziti, prelaziti preko teritorije i boraviti u Crnoj Gori do 30 dana, sa važećom putnom ispravom, bez vize.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-787

Podgorica, 3. marta 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

382.

Na osnovu člana 15 stav 1 Odluke o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji („Službeni list CG“, br. 9/12, 15/14, 19/17, 33/18, 48/18, 55/21 i 68/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. marta 2022. godine, donijela je

ODLUKU

O OBRAZOVANJU RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE PREGOVORA O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE TEKOVINE EVROPSKE UNIJE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 32 – FINANSIJSKI NADZOR

Član 1

Ovom odlukom obrazuje se Radna grupa za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji (u daljem tekstu: Radna grupa) za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 32 – Finansijski nadzor, u sastavu:

1. šef Radne grupe
Mladen Vlahović, v.d. generalnog direktora u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
2. članovi:
 - 1) Miljan Aranitović, šef biroa u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava,
 - 2) Miloš Baletić, samostalni savjetnik u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 3) Nina Blečić, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 4) Marko Dragaš, šef grupe u Kancelariji za evropske integracije,
 - 5) Jelena Drašković, saradnica u Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore,
 - 6) Marija Žugić, rukovoditeljka odjeljenja u Državnoj revizorskoj instituciji,
 - 7) Radmila Ivanović, v.d. generalne direktorice u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 8) Tamara Ivković, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 9) Nataša Kovačević, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 10) Dejan Levičar, šef Nacionalnog centra u Centralnoj banci Crne Gore,
 - 11) Jelena Mirković, samostalna savjetnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 12) Aleksandar Nikčević, šef grupe u Kancelariji za evropske integracije,
 - 13) Branislav Radulović, senator u Državnoj revizorskoj instituciji,
 - 14) Marko Sošić, predstavnik NVO „Institut Alternativa“,
 - 15) Minas Trubljanin, rukovodilac odjeljenja u Revizorskom tijelu,
 - 16) Olga Uskoković, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 17) Anja Čarapić, samostalna savjetnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,
 - 18) Jelena Šofranac, viša savjetnica u Centralnoj banci Crne Gore,
 - 19) Milena Ščekić, predstavnica Zajednice opština Crne Gore,
 - 20) Tatjana Šćepanović, predstavnica Unije poslodavaca Crne Gore.

Član 2

Izrazi koji se u ovoj odluci koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Zadaci Radne grupe su:

- učestvovanje u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom Evropske unije;
- učestvovanje u izradi predloga pregovaračke pozicije;
- praćenje realizacije obaveza iz pregovaračke pozicije;
- učestvovanje u izradi, realizaciji i izvještavanju o realizaciji akcionih planova i drugih dokumenata od značaja za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji;

- praćenje i izvještavanje o realizaciji završnih mjerila za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 32 – Finansijski nadzor;
- praćenje pravne tekovine Evropske unije i ocjena relevantnosti celeksa, učestvovanje u izradi i reviziji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
- praćenje i izvještavanje o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
- izrada Priloga izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori i praćenje i implementacija preporuka iz Izvještaja Evropske komisije;
- izrada priloga i učestvovanje na sastancima pododbora za stabilizaciju i pridruživanje i Odbora za stabilizaciju i pridruživanje;
- učestvovanje u ekspertskim misijama i vršenje drugih poslova od značaja za pregovore, uz podršku organa državne uprave i drugih organa i institucija u oblasti pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 32 – Finansijski nadzor.

Član 4

Član Radne grupe dužan je da potpiše izjavu kojom potvrđuje da se prethodno upoznao sa propisima kojima je uređena oblast zaštite tajnih podataka i obavezuje da će zakonito, savjesno i odgovorno koristiti domaće i strane tajne podatke do kojih dođe, čuvati ih i nakon prestanka radnog angažmana, sve do prestanka tajnosti, ukidanja oznake tajnosti, potpunog ili djelimičnog oslobađanja od obaveze čuvanja tajnog podatka, bez obzira na to kako je do tog podatka došao, u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka.

Član 5

Radna grupa radi na redovnim i tematskim sjednicama.

Redovne sjednice održavaju se, po pravilu, najmanje četiri puta godišnje.

Tematske sjednice pripremaju se i sazivaju po potrebi, odnosno u skladu sa dinamikom koju utvrdi Radna grupa.

Sjednice Radne grupe saziva šef Radne grupe, po sopstvenoj inicijativi, inicijativi glavnog pregovarača, člana Pregovaračke grupe za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji ili najmanje četiri člana Radne grupe.

Šef Radne grupe može, po potrebi, pozvati na sjednicu predstavnike drugih organa, institucija, nevladinih organizacija i drugih pravnih i fizičkih lica ili ih uključiti u sprovođenje određenih zaključaka, ako je to neophodno.

Član 6

Članovi Radne grupe prisustvuju sjednicama Radne grupe, raspravljaju i učestvuju u odlučivanju o pitanjima koja su na dnevnom redu.

Članovi Radne grupe dužni su da savjesno i odgovorno izvršavaju utvrđene obaveze.

U slučaju spriječenosti, član Radne grupe dužan je da blagovremeno obavijesti šefa Radne grupe, da neće prisustvovati sjednici, pri čemu može da dostavi svoje mišljenje o pojedinim tačkama dnevnog reda.

Ako član Radne grupe u kontinuitetu izostaje sa sjednica Radne grupe i ne izvršava kvalitetno povjerene poslove, šef Radne grupe može da predloži razrješenje člana Radne grupe.

Član 7

Članovi Radne grupe dužni su da upoznaju šefa Radne grupe sa upitima Evropske komisije koji se tiču pregovaračkog poglavlja 32 – Finansijski nadzor, kao i da ga konsultuju prije pripreme odgovora na te upite.

Odgovori na upite iz stava 1 ovog člana pripremaju se, obrađuju i upućuju Evropskoj komisiji u saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije.

Član 8

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 32 – Finansijski nadzor („Službeni list CG“, broj 65/18).

Član 9

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-891

Podgorica, 3. marta 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

383.

Na osnovu člana 15 stav 1 Odluke o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji („Službeni list CG“, br. 9/12, 15/14, 19/17, 33/18, 48/18, 55/21 i 68/21), Vlada Crne Gore, na sjednici od 3. marta 2022. godine, donijela je

ODLUKU

O IZMJENAMA ODLUKE O OBRAZOVANJU RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE PREGOVORA O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE TEKOVINE EVROPSKE UNIJE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 8 – KONKURENCIJA

Član 1

U Odluci o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 8 – Konkurencija („Službeni list CG“, broj 92/21) član 1 mijenja se i glasi:

„Ovom odlukom obrazuje se Radna grupa za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji (u daljem tekstu: Radna grupa) za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 8 – Konkurencija, u sastavu:

1. šefica Radne grupe

Jasna Vujović, v.d. generalne direktorice u Ministarstvu ekonomskog razvoja;

2. članovi:

1) Lepa Aleksić, v.d. direktorice Agencije za zaštitu konkurencije,

2) Anita Bilafer, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja,

3) Jelena Vujović, samostalna savjetnica u Ministarstvu kapitalnih investicija,

4) Igor Građević, predstavnik Unije poslodavaca Crne Gore,

5) Luka Dedić, samostalni savjetnik u Kancelariji za evropske integracije,

6) Angelina Dobrović, ovlašćeno službeno lice u Agenciji za zaštitu konkurencije,

7) Jelena Dragičević, samostalna savjetnica u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava,

8) Jelena Drašković, saradnica u Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore,

9) Slavica Drašković, unutrašnji revizor u Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta,

10) Borjanka Zogović, sudija Privrednog suda Crne Gore,

11) Nikola Milović, dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore,

12) Bojana Mentović, viša savjetnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,

13) Milica Mićunović, samostalna savjetnica u Ministarstvu kapitalnih investicija,

14) Sabina Metdonaj, načelnica u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja,

15) Boženka Nikolić, načelnica u Agenciji za zaštitu konkurencije,

16) Slavica Pavlović, direktorica sektora u Privrednoj komori Crne Gore,

17) Lidija Pejović, predstavnica Unije slobodnih sindikata Crne Gore,

18) Snežana Popović, predstavnica Zajednice opština Crne Gore,

19) Milorad Popović, sudija Višeg suda za prekršaje,

20) Novo Radović, član Savjeta Agencije za zaštitu konkurencije,

21) Mirsad Spahić, načelnik u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,

22) Bojan Tenjović, samostalni savjetnik u Kancelariji za evropske integracije,

23) Nikolina Tomović, saradnica u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore,

24) Jovana Tošković, članica Savjeta Agencije za zaštitu konkurencije,

25) Dino Tutundžić, samostalni savjetnik u Ministarstvu kapitalnih investicija,

26) Jelena Čipović, samostalna savjetnica u Ministarstvu ekonomskog razvoja,

27) Ana Cmiljanić, rukovoditeljka službe u Investiciono-razvojnog fondu Crne Gore,

28) Andrijana Čanović, samostalna savjetnica u Kancelariji za evropske integracije,

- 29) Sanja Čarapić, samostalna savjetnica u Ministarstvu kapitalnih investicija,
30) Tatjana Džudović, šefica kabineta generalnog sekretara Saveza sindikata Crne Gore,
31) Milica Šarančić, rukovoditeljka direkcije u Ministarstvu ekologije, prostornog
planiranja i urbanizma, i
32) Ljiljana Šoškić, sudija Upravnog suda.“

Član 2

Član 3 briše se.

Član 3

U članu 5 stav 1 riječi: „tajnosti podatka,“ zamjenjuju se riječju „tajnosti,“, a riječi: „kako do njih dođe,“ zamjenjuju se riječima: „kako je do tog podatka došao,“.

Član 4

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-890

Podgorica, 3. marta 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

384.

Na osnovu čl. 9 i 34 Zakona o koncesijama („Službeni list CG”, br. 8/09 i 73/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 10. marta 2022. godine, donijela je

ODLUKU
O DAVANJU KONCESIJE ZA KORIŠĆENJE PRIRODNOG BOGATSTVA, RADI
IZGRADNJE, ODRŽAVANJA I KORIŠĆENJA ENERGETSKOG OBJEKTA
HIDROELEKTRANE KOMARNICA RADI PROIZVODNJE ELEKTRIČNE
ENERGIJE

1. Daje se koncesija Privrednom društvu „Elektroprivreda Crne Gore” AD Nikšić za korišćenje vodotoka Komarnice, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskeg objekta hidroelektrane Komarnica u cilju proizvodnje električne energije i korišćenja zemljišta u državnoj imovini u funkciji obavljanja koncesione djelatnosti.

2. Koncesija iz tačke 1 ove odluke daje se na period od 30 godina.

3. Prava i obaveze između Vlade Crne Gore, kao koncedenta, i „Elektroprivrede Crne Gore” AD Nikšić, kao koncesionara, bliži uslovi finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje, korišćenja, održavanja, revitalizacije i predaje hidroelektrane Komarnica utvrđie se Ugovorom o koncesiji za korišćenje prirodnih bogatstava, radi izgradnje, održavanja i korišćenja energetskeg objekta hidroelektrane Komarnica u cilju proizvodnje električne energije.

4. Ugovor iz tačke 3 ove odluke će se zaključiti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

5. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-1240

Podgorica, 10. marta 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

385.

Na osnovu člana 23 stav 5 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni list CG“, br. 12/18, 64/20 i 59/21), Ministarstvo zdravlja donijelo je

PRAVILNIK
O PROGRAMU OBUKE ZA STICANJE OSNOVNIH ZNANJA O LIČNOJ HIGIJENI I
MJERAMA ZAŠTITE OD ZARAZNIH BOLESTI I NAČINU NJEGOVOG SPROVOĐENJA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se program obuke za sticanje osnovnih znanja o ličnoj higijeni i mjerama zaštite od zaraznih bolesti (u daljem tekstu: program obuke) zaposlenih koji rade na poslovima iz djelatnosti koja se obavlja u objektima pod sanitarnim nadzorom i zaposlenih koji rade u objektima u kojima se obavlja djelatnost rukovanja hranom u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane, kao i način njegovog sprovođenja.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Program obuke

Član 3

Program obuke sadrži sljedeće tematske oblasti, i to:

- 1) Zakonodavni okvir (1 čas);
- 2) Lična higijena (2 časa);
- 3) Opšte mjere za sprečavanje pojave zaraznih bolesti (2 časa);
- 4) Epidemiologija zaraznih bolesti - osnovni pojmovi o širenju, sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti (3 časa);
- 5) Higijena hrane (3 časa);
- 6) Trovanje, opasnosti u hrani i vodi (2 časa);
- 7) Sistem samokontrole (HACCP) i njegova uloga u prevenciji bolesti koje se prenose hranom (1 čas);
- 8) Sistem za bezbjedno upravljanje vodom (WSP) i njegova uloga u obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (1 čas);
- 9) Specifičnosti Dobre proizvođačke (DPP) i Dobre higijenske prakse (DHP) u proizvodnji i prometu kozmetičkih proizvoda i Dobre higijenske prakse u objektima u kojima se vrše usluge njege i uljepšavanja lica i tijela nemedicinskim intervencijama (parsing, tetovaže i sl.) u kojima je moguće narušavanje integriteta kože, kao i unošenje boja i stranih tijela u kožu i sluznicu (1 čas).

Izuzetno od stava 1 tačka 6 ovog člana, obuka za tematsku oblast Trovanje, opasnosti u hrani i vodi može se realizovati u trajanju od 1 čas.

Program obuke dat je u Prilogu 1, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sprovođenje obuke

Član 4

Institut za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) sprovodi obuku u trajanju od 16 časova za zaposlene koji rade na poslovima proizvodnje, prometa i usluživanja hrane i 10 časova za ostale zaposlene u objektima pod sanitarnim nadzorom.

Zaposleni koji rade na poslovima u objektima u kojima se obavlja djelatnost rukovanja hranom u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane pohađaju obuku iz tematskih oblasti iz člana 3 stav 1 tač. 1 do 9 ovog pravilnika.

Zaposleni koji rade na poslovima rukovanja kozmetičkim proizvodima u objektima u kojima se vrše usluge njege i uljepšavanja lica i tijela nemedicinskim intervencijama u kojima je moguće narušavanje integriteta kože, kao i unošenje boja i stranih tijela u kožu i sluznicu pohađaju obuku iz tematskih oblasti iz člana 3 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 8 i 9 ovog pravilnika.

Zaposleni koji rade na poslovima javnog vodosnabdijevanja, kao i u ostalim objektima pod sanitarnim nadzorom pohađaju obuku iz tematskih oblasti iz člana 3 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 6 i 8 ovog pravilnika.

Obuku iz tematske oblasti Trovanje, opasnosti u hrani i vodi zaposleni iz stava 4 ovog člana pohađaju u skladu sa članom 3 stav 2 ovog pravilnika.

Prijava za pohađanje obuke

Član 5

Prijava za pohađanje obuke podnosi se Institutu.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana, dostavlja se:

- 1) ovjeren prepis isprave o stečenom nivou obrazovanja (diploma, svjedočanstvo, uvjerenje);
- 2) ovjeren prepis radne knjižice;
- 3) dokaz o izvršenoj uplati troškova obuke.

Sertifikat o završenoj obuci

Član 6

Zaposlenom koji je pohađao sve tematske oblasti u skladu sa članom 4 ovog pravilnika, Institut izdaje sertifikat o završenoj obuci za sticanje osnovnih znanja o ličnoj higijeni i mjerama zaštite od zaraznih bolesti, na obrascu datom u Prilogu 2, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sertifikat iz stava 1 ovog člana Institut izdaje zaposlenom i poslodavcu.

Stupanje na snagu

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:1-040/22-177/5

Podgorica, 14. marta 2022. godine

Ministarka,
dr Jelena Borovinić Bojović, s.r.

Program obuke za sticanje osnovnih znanja o ličnoj higijeni i mjerama zaštite od zaraznih bolesti

Program obuke obuhvata sljedeće tematske oblasti, i to:

1) Zakonodavni okvir:

- značenje pojmova i uloga polaznika obuke u očuvanju zdravlja i sprečavanju širenja zaraznih bolesti;

2) Lična higijena:

- značaj lične higijene za očuvanje i unapređenje zdravlja,
- higijenske/nehigijenske navike,
- pravilno pranje ruku i upotreba sredstava za pranje, dezinfekciju i njegu ruku,
- uloga radne odjeće i obuće u sprečavanju širenja zaraznih bolesti,
- značaj zdravlja zaposlenih i sprečavanje širenja zaraznih bolesti,
- lična higijena i održavanje lične higijene u vanrednim situacijama;

3) Opšte mjere za sprečavanje pojave zaraznih bolesti:

- značaj rasporeda prostora i opreme u objektu za sprečavanje širenja zaraznih bolesti (prevencija ukrštene kontaminacije),
- pranje, čišćenje i dezinfekcija/održavanje higijene radnih površina, postrojenja, namještaja, pribora i uređaja,
- značaj održavanja higijene u radnim prostorijama, magacinima i ostalim pomoćnim prostorijama i transportnim sredstvima,
- pravilno upravljanje i ekološko zbrinjavanje otpada,
- vođenje evidencije o sprovedenim higijenskim mjerama u skladu sa djelatnošću,
- značaj zdravstveno ispravne vode,
- sanitarno-higijenski uslovi za održavanje higijene sanitarnih prostorija (umivaonik, kupatilo, garderoba, sanitarni čvor),
- kontrola štetočina/zaštita od glodara i insekata,
- održavanje higijene prostorija, postrojenja, namještaja, pribora, uređaja i transportnih sredstava u slučaju elementarnih i drugih većih nepogoda i vanrednih situacija;

4) Epidemiologija zaraznih bolesti - osnovni pojmovi o širenju, sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti:

- opšti pojmovi o prevenciji i kontroli zaraznih bolesti,
- osnovni pojmovi o crijevnim, kapljičnim i parazitarnim bolestima,
- izvori, putevi i način širenja zaraznih bolesti,
- uslovi pojave i širenja zaraznih bolesti koje se prenose krvlju i indirektnim putem,
- mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (opšte i druge mjere, mjere prema pacijentu i mjere koje se preduzimaju prema okolini),
- kliconoštvo i njegova uloga u epidimilogiji zaraznih bolesti,
- zdravstveni pregledi zaposlenih (sanitarne knjižice),
- prijava bolesti i važnost prijave bolesti;

5) Higijena hrane:

- vrste hrane prema porijeklu i rizik po zdravlje u vezi sa hranom,
- pravilno čuvanje i rukovanje hranom,
- značaj temperature u radu sa hranom,
- prevencija hemijske i fizičke kontaminacije hrane,
- čuvanje, konzerviranje i kvarenje hrane,
- zdravstveno ispravna voda za ljudsku upotrebu i njen značaj u radu sa hranom,
- tumačenje informacija na prehrambenim proizvodima,
- značaj kontrole bezbjednosti materijala koji dolaze u kontakt sa hranom,
- sljedljivost hrane,
- pravilan transport hrane,
- dodaci ishrani i hrana za posebne prehrambene potrebe,
- higijena hrane i zaštita od zaraznih bolesti u vanrednim situacijama;

6) Trovanje, opasnosti u hrani i vodi:

- mikrobiološki uzročnici,
- hemijske opasnosti (kontaminanti, pesticidi),
- fizičke opasnosti,
- alergeni,
- hemijska i mikrobiološka trovanja hranom,
- zarazne bolesti koje se prenose hranom;

- 7) Sistem samokontrole (HACCP) i njegova uloga u prevenciji bolesti koje se prenose hranom;
- 8) Sistem za bezbjedno upravljanje vodom (WSP) i njegova uloga u obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu;
- 9) Specifičnosti Dobre proizvođačke (DPP) i Dobre higijenske prakse (DHP) u proizvodnji i prometu kozmetičkih proizvoda i Dobre higijenske prakse u objektima u kojima se vrše usluge njege i uljepšavanja lica i tijela nemedicinskim intervencijama (parsing, tetovaže i sl.) u kojima je moguće narušavanje integriteta kože, kao i unošenje boja i stranih tijela u kožu i sluznicu:
- pravilan odabir dobavljača,
 - uloga sirovina u proizvodnji kozmetičkih proizvoda (porijeklo, sljedljivost, zdravstvena ispravnost, uslovi čuvanja),
 - uslovi čuvanja gotovog proizvoda i proizvoda koji se koriste prilikom tretmana,
 - kontrola kvaliteta proizvoda i materijala koji dolaze u kontakt sa kozmetičkim proizvodima,
 - kontaminacija kozmetičkih proizvoda, načini kontaminacije kozmetičkih proizvoda mikroorganizama, uslovi razvoja mikroorganizama (temperatura, pH, aktivnost vode i sl.), osnove kontrole kozmetičkih proizvoda,
 - Dobra higijenska praksa pri pružanju usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela, kao i pri obavljanju poslova unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluzicu (higijena prostora, opreme i pribora, sprovođenje postupka dezinfekcije i sterilizacije, uslovi čuvanja proizvoda koji se koriste pri tretmanu, osnove prve pomoći).

Prilog 2

Na osnovu člana 23 stav 3 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni list CG“, br. 12/18, 64/20 i 59/21), a u vezi sa članom 6 Pravilnika o programu obuke za sticanje osnovnih znanja o ličnoj higijeni i mjerama zaštite od zaraznih bolesti i načinu njegovog sprovođenja („Službeni list CG“, broj _____), Institut za javno zdravlje Crne Gore izdaje

**SERTIFIKAT
O ZAVRŠENOJ OBUCI ZA STICANJE OSNOVNIH ZNANJA O LIČNOJ HIGIJENI I MJERAMA ZAŠTITE OD
ZARAZNIH BOLESTI**

_____ (ime i prezime) rođen/a _____
(datum, mjesto i država rođenja), sa stečenim nivoom obrazovanja _____, zaposlen/a kod
_____ (naziv poslodavca), na radnom mjestu _____ pohađao/la je od _____ do
_____ obuku za sticanje osnovnih znanja o ličnoj higijeni i mjerama zaštite od zaraznih bolesti i načinu njegovog
sprovođenja.

Direktor,

386.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

R J E Š E N j E
O IZDAVANJU LICENCE POMORSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA CRNE
GORE SA SJEDIŠTEM U KOTORU, ZA OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE
DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad Pomorskom fakultetu Univerziteta Crne Gore sa sjedištem u Kotoru, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti tehničko-tehnoloških nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 08-607/21-9433/6

Podgorica, 29. decembra 2021.godine

Ministarka,
prof. dr **Vesna Bratić**, s.r.

387.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

R J E Š E J E
O IZDAVANJU LICENCE FAKULTETU ZA SAOBRAĆAJ, KOMUNIKACIJE I
LOGISTIKU, BUDVA, UNIVERZITETA „ADRIATIK”, ZA OBAVLJANJE
NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad Fakultetu za saobraćaj, komunikacije i logistiku, Budva, Univerziteta „Adriatik”, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti tehničko-tehnoloških nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 08-607/21-11058/4

Podgorica, 29. decembra 2021. god.

Ministarka,
prof. dr **Vesna Bratić**, s.r.

388.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

R J E Š E N j E
O IZDAVANJU LICENCE JAVNOJ ZDRAVSTVENOJ USTANOVI DOM
ZDRAVLJA PODGORICA, ZA OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE
DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad Javnoj zdravstvenoj ustanovi Dom zdravlja Podgorica, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti medicinskih nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 10/1-01-062/22-681/4
Podgorica, 10. februara 2022. godine

Ministarka,
prof. dr **Vesna Bratić**, s.r.

389.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

R J E Š E N J E
O IZDAVANJU LICENCE METALURŠKO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU,
UNIVERZITETA CRNE GORE, PODGORICA, ZA OBAVLJANJE
NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad Metalurško-tehnološkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, Podgorica, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti tehničko-tehnoloških nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 08-607/21-13216/4

Podgorica, 16. februara 2022. godine

Ministarka,
prof. dr **Vesna Bratić**, s.r.

390.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukidaju odredbe člana 62. stav 1. tačka 8., u dijelu koji glasi: "stav 8." i stav 6. tačka 3. Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 5/16., 51/17. i 82/20.) i prestaju da važe danom objavljivanja ove odluke.

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednik Budimir Šćepanović i sudije - Milorad Gogić, Miodrag Iličković i Desanka Lopičić, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 1. i člana 150. stav 3. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 11/15.), na sjednici od 29. decembra 2021. godine, donio je

ODLUKU

I UKIDAJU SE odredbe člana 62. stav 1. tačka 8., u dijelu koji glasi: "stav 8." i stav 6. tačka 3. Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 5/16., 51/17. i 82/20.) i prestaju da važe danom objavljivanja ove odluke.

II Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Obrazloženje

11. Rješenjem Ustavnog suda U-I br. 6/18, od 6. jula 2021. godine, po inicijativi Nevladine organizacije „MANS“, sa sjedištem u Podgorici, pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti odredbe člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona, označenog u izreci.

1.1. Navedenim rješenjem Ustavni sud je, saglasno odredbama člana 150. stav 3. Ustava, člana 55. alineja 2. i čl. 59. i 61. Zakona o Ustavnom sudu, sam pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti odredbe člana 62. stav 1. tačka 8., u dijelu koji glasi: "stav 8." Zakona, s obzirom na to da je ta odredba u vezi s odredbom člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona, za koju je je Ustavni sud, po inicijativi Nevladine organizacije „MANS“, pokrenuo postupak za ocjenu njene ustavnosti.

2. Skupština Crne Gore i Vlada Crne Gore nijesu dostavili odgovor, odnosno mišljenje na stavove Ustavnog suda sadržane u Rješenju o pokretanju postupka.

3. Osporenim odredbama člana 62. stav 1. tačka 8., u dijelu koji glasi: "stav 8." i stav 6. tačka 3. Zakona¹ propisano je:

"Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog Sistema

Član 62. stav 1. tačka 8. i stav 6. tačka 3.

"(1) Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije i gasa kao i metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje sistema za skladištenje gasa i postrojenja za TPG, naročito sadrže:

8) način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60. **stav 8.** ovog zakona."

(6) Podsticaji iz stava 1. tačka 8. ovog člana mogu biti naročito:

3) utvrđivanje više stope povrata za investicije visokog rizika."

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine osporenih odredaba člana 62. stav 1. tačka 8., u dijelu koji glasi: "stav 8." i stav 6. tačka 3. Zakona, ocijenio da nijesu u saglasnosti s Ustavom i da su ste stekli uslovi za njihovo ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:

Ustava Crne Gore:

"DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država
Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Pravni poredak
Član 9.

Potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni su dio unutrašnjeg pravnog poretka, imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.

Zakonodavstvo
Član 16. tač. 3 i 5.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

3) način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje;
5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

¹ Radi bolje preglednosti odredba člana 62. stav 1. tačka 8. Zakona citirana je u cjelini, a dio koji je predmet ocjene ustavnosti označen je crnom bojom (bold).

DIO DRUGI
LJUDSKA PRAVA I SLOBODE
1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Osnov i jednakost
Član 17. stav 2.

Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo.

4. EKONOMSKA, SOCIJALNA I KULTURNA
PRAVA I SLOBODE
Zaštita potrošača
Član 70. stav 1.

Država štiti potrošača.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST
Saglasnost pravnih propisa

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost
Član 149. stav 1. tačka 1.

Ustavni sud odlučuje:

1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti

Član 150. stav 3.

Ustavni sud može i sâm pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti.”

Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Evropske zajednice i Republike Crne Gore o formiranju Energetske zajednice („Službeni list Republike Crne Gore“, broj 66/06.):

“NASLOV I - PRINCIPI

Član 1. stav 1.

1. Ovim Sporazumom, Strane međusobno uspostavljaju Energetsku zajednicu.

Član 2. stav 1.

1. Zadatak Energetske zajednice je organizovanje odnosa između Strana te utvrđivanje pravila i ekonomskog okvira mrežne energije, kako je ona definisana u donjem stavu 2., da bi:

a) stvorili stabilan regulatorni i tržišni okvir sposoban da privuče investiranje u gasnu mrežu, proizvodnju električne energije, prenosnu i distributivnu mrežu, kako bi sve Strane imale pristup stabilnoj i neprekidnoj isporuci energije koja je suštinska za ekonomski razvoj i socijalnu stabilnost,

b) stvorili jedinstveni regulatorni prostor za trgovinu mrežne energije kakav je potreban da bi odgovarao geografskom prostoru datih tržišta ovih proizvoda,

c) pojačali sigurnost snabdijevanja jedinstvenog regulatornog prostora obezbjeđivanjem stabilnog ambijenta za investicije u kojem se mogu razvijati veze sa kaspiskim, sjevernoafričkim i bliskoistočnim rezervama gasa te eksploatisati domaći izvori energije, poput prirodnog gasa, nafte i hidroenergije,

d) poboljšali situaciju u pogledu životne sredine u vezi sa mrežnom energijom i uz to vezanu energetsku efikasnost, te povećali korišćenje obnovljive energije, i utvrdili uslove za trgovinu energijom u okviru jednog jedinstvenog regulatornog prostora,

e) razvili tržišnu konkurenciju mrežne energije na širem geografskom nivou te koristili ekonomiju obima.

Član 3.

U skladu s članom 2., aktivnosti energetske zajednice uključuju:

a) implementaciju od strane Ugovornih strana *acquis communautaire* (prim.prev.: zakonodavstvo Evropske zajednice) o energiji, životnoj sredini, konkurenciji i obnovljivoj energiji, kako je to opisano pod donjim Naslovom II, prilagođeno institucionalnom okviru Energetske zajednice i specifičnoj situaciji svake Ugovorne strane (u daljem tekstu "proširenje *acquis communautaire*"), kako je to dalje opisano pod Naslovom II;

b) uspostavljanje specifičnog regulatornog okvira koji omogućava efikasan rad tržišta mrežne energije na cijeloj teritoriji Ugovornih strana te na dijelu teritorije Evropske zajednice, i uključivanje stvaranja jedinstvenog mehanizma za prekogranični prenos i/ili transport mrežne energije, te nadzor unilateralnih mjera zaštite (u daljem tekstu "mehanizmi djelovanja tržišta mrežne energije"), kako je to dalje opisano pod Naslovom III;

c) stvaranje, za Strane, tržišta mrežne energije bez unutrašnjih granica, uz koordinaciju uzajamne pomoći u slučaju ozbiljnog poremećaja na mreži energije ili spoljnih prekida, što može uključiti i uspostavljanje zajedničke energetske spoljnotrgovinske politike (u daljnjem tekstu "stvaranje jedinstvenog tržišta energije"), kako je to dalje opisano pod Naslovom IV.

Član 5.

Energetska zajednica će slijediti *acquis communautaire* opisan pod Naslovom II, prilagođen institucionalnom okviru ovog Sporazuma i specifičnoj situaciji svake Ugovorne strane, u cilju osiguravanja visokog nivoa sigurnosti investiranja i optimalnih investicija.”

Uredbe (EU) br. 347/13 Evropskog parlamenta i Vijeća o smjericama za taransevropsku energetska infrastrukturu, od 25. aprila 2013. godine:

“POGLAVLJE IV. REGULATORNA OBRADA

Član 13. st. 1., 2. i 3.

Podsticaji

1. Kada nosilac (inicijator) projekta snosi veće rizike razvoja, izgradnje, rada ili održavanja projekta od zajedničkog interesa koji pripadaju kategorijama navedenim u Prilogu II.1. tačkama (a), (b) i (d) i Prilogu II.2., u odnosu na rizike koji se uobičajeno pojavljuju u vezi sa uporedivim infrastrukturnim projektom, države članice i nacionalna regulatorna tijela osiguravaju da se odgovarajući podsticaji odobre za taj projekat u skladu sa članom 37. stav 8. Direktive 2009/72/EZ, članom 41. stav 8. Direktive 2009/73/EZ, članom 14. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i članom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

Prvi podstav ne primjenjuje se na projekte od zajedničkog interesa izuzete:

(a) iz člana 32., 33., 34. i člana 41. stav 6., 8. i 10. Direktive 2009/73/EZ u skladu sa članom 36. Direktive 2009/73/EZ;

(b) iz člana 16. stav 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili iz člana 32. i 37. st. 6. i 10. Direktive 2009/72/EZ u skladu sa članom 17. Uredbe (EZ) br. 714/2009;

(c) na osnovu člana 22. Direktive 2003/55/EZ; ili

(d) na osnovu člana 7. Uredbe (EZ) br. 1228/2003.

2. Prilikom odlučivanja o dodjeli podsticaja iz stava 1. nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir rezultate analize troškova i koristi na osnovu metodologije izrađene u skladu sa članom 11. i posebno pozitivnih učinaka koje na regionalnom nivou ili na nivou Unije proizvodi projekat. Nacionalna regulatorna tijela sprovode dalju analizu specifičnih rizika koje snose nosioci (inicijatori) projekta, preduzetih mjera ublažavanja rizika i opravdanja za taj profil rizika s obzirom na neto pozitivan učinak koji donosi projekat u upoređenju sa manje rizičnom alternativom. Prihvatljivi rizici posebno uključuju rizike povezane sa novim tehnologijama prenosa, na kopnu i moru, rizike povezane sa nedovoljnim (nedostatnim) povratom troškova i rizike razvoja.

3. Podsticaji dodijeljeni odlukom uzimaju u obzir specifičnu prirodu nastalog rizika i mogu, između ostalog, obuhvatiti:

(a) pravila o prethodnom ulaganju; ili

(b) pravila o priznavanju ekonomično nastalih troškova prije puštanja projekta u rad;

(c) pravila o osiguranju dodatnog povrata na uloženi kapital za projekat; ili

(d) druge mjere koje se smatraju potrebnim i primjerenim.

PRILOG II.1.tač. (a), (b) i (d)

KATEGORIJE ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Kategorije energetske infrastrukture koje treba izraditi s ciljem implementacije prioriteta energetske infrastrukture navedene u Prilogu I. su sljedeće:

(1) za električnu energiju:

(a) visokonaponski nadzemni prenosni vodovi, ako su projektovani za napon od 220 kV ili veći, te podzemni i podmorski prenosni kablovi, ako su projektovani za napon od 150 kV ili veći;

(b) posebno u vezi sa elektroenergetskim autocestama, svaka fizička oprema projektovana kako bi se omogućio prenos električne energije pri visokom i najvišem naponu, sa ciljem povezivanja velikih količina proizvodnje ili skladištenja električne energije u jednoj ili nekoliko država članica ili trećim zemljama sa velikom potrošnjom električne energije u jednoj ili nekoliko drugih država članica;

(d) svaka oprema ili instalacije bitni za zaštićen, siguran i efikasan rad sistema navedenih u tačkama od (a) do (c), uključujući sisteme zaštite, praćenja i kontrole za sve nivoe napona i trafostanice.”

6. Princip vladavine prava, koji se ostvaruje primjenom načela saglasnosti pravnih propisa (član 1. stav 2. i član 145. Ustava) podrazumijeva da zakon mora biti saglasan s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis s Ustavom i zakonom. U pravnom poretku utemeljenom na vladavini prava zakoni moraju biti opšti i jednaki za sve, a zakonske posljedice izvjesne za one na koje će se zakon primjenjivati. U području apstraktne kontrole ustavnosti Ustavni sud je ovlašten da ocjenjuje saglasnost zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i to predstavlja okvir njegovog djelovanja, u smislu odredbe člana 149. stav 1. tačka 1. Ustava.

6.1. Ustavno ovlaštenje za zakonsko uređivanje pitanja od interesa za Crnu Goru, saglasno odredbi člana 16. tačka 5. Ustava, podrazumijeva donošenje zakona kojim se na generalan i apstraktan način uređuju pitanja koja su od interesa za Crnu Goru, što u konkretnom slučaju, obuhvata odnose u oblasti energetike, kao djelatnosti od javnog interesa i, u okviru nje, razvoj djelatnosti prenosa, distribucije i snabdijevanja električnom energijom propisivanjem podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti. Pri uređivanju tih pitanja, zakonodavac je dužan da uvaži granice koje pred njega postavlja Ustav, a posebno one koje proizilaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrijednosti.

6.1.1. Iz citiranih odredaba Zakona o ratifikaciji Sporazuma Evropske zajednice i Crne Gore o formiranju energetske zajednice proizilazi da je Crna Gora pristupila energetske zajednici čija je svrha organizovanje odnosa između strana i utvrđivanje pravila ekonomskog okvira mrežne energije sa ciljem da stvori stabilan regulatorni i tržišni okvir radi privlačenja investicija, pored ostalog, u prenosnu i distributivnu mrežu (član 2. stav 1. Sporazuma). Aktivnosti energetske zajednice uključuju: implementaciju *acquis communautaire* (zakonodavstvo zajednice) o energiji (...), uspostavljanje specifičnog regulatornog okvira radi efikasnog rada tržišta i jedinstvenog prekograničnog prenosa ili transporta mrežne energije i stvaranja (za ugovornice) tržišta električne energije bez unutrašnjih granica, uz koordinaciju uzajamne pomoći u slučaju ozbiljnog poremećaja u snabdijevanju (član 4. Sporazuma) i da će slijediti *acquis communautaire* prilagođen institucionalnom okviru Sporazuma i specifičnoj situaciji svake Ugovorne strane, u cilju osiguravanja visokog nivoa sigurnosti investiranja i optimalnih investicija (član 5. Sporazuma).

6.2. Saglasno navedenim ustavnim ovlaštenjima, zakonodavac je donio Zakon o energetici kojim su određene energetske djelatnosti, uređeni uslovi i način njihovog obavljanja radi kvalitetnog i sigurnog snabdijevanja krajnjih kupaca energijom, podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije, način organizovanja i upravljanja tržištem električne energije i gasa, kao i druga pitanja od značaja za energetiku (član 1.). Proizvodnja električne energije, prenos, distribucija i snabdijevanje električnom energijom i organizovanje i upravljanje tržištem električne energije su energetske djelatnosti od javnog interesa, koji se ogleda u obezbjeđivanju dovoljnih količina električne energije potrebnih za život i rad građana, poslovanje i razvoj privrednih subjekata i njihovom snabdijevanju na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način (član 3. stav 1. tač. 1., 2., 3., 4. i 5. i član 4. stav 1. Zakona). Funkcionisanje energetskog sektora utvrđeno je na tržišnim principima i uz integraciju tržišta električne energije Crne Gore u regionalno i evropsko tržište (član 5. stav 1. Zakona). Planiranje energetskog razvoja vrši se utvrđivanjem dugoročnih ciljeva, ekonomskog i institucionalno-organizacionog okvira energetskog razvoja opštim smjernica energetske politike, koje donosi Vlada, a njihova bliža razrada vrši se nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore, lokalnim energetske planovima i energetske bilansom (član 7. st. 1., 2. i 3. Zakona). Potrebe za energijom, izvori obezbjeđivanja potrebne količine energije, utvrđuju se energetske bilansom Crne Gore, koji se donosi kao dugoročni i godišnji (član 13. Zakona). Dugoročni i godišnji energetske bilans donosi Vlada (član 16. st. 3. i 5. Zakona) a nadležno ministarstvo prati sprovođenje i vrši analizu realizacije energetskog bilansa i investicija u proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije u prethodnoj godini, u cilju procjene sigurnosti snabdijevanja (član 17. stav 1. Zakona). Poslove u oblasti energetike utvrđene zakonom, saglasno odredbi člana 27. stav 1. Zakona, obavlja Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (Agencija) kao samostalna, neprofitna organizacija, pravno i funkcionalno nezavisna od državnih organa i energetske subjekata. U okviru javnih ovlaštenja Agencija, pored ostalog, utvrđuje metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda operatora sistema i cijena, rokova i uslova za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije (član 43. stav 1. tačka 1. alineja 1. Zakona). U osnovicu povrata na sredstva, iz odredaba člana 60. st. 1., 2., 3. i 6. Zakona, u skladu sa metodologijama iz člana 62. Zakona, računavaju se vrijednost osnovnih sredstava, investicija i neto obrtnih sredstava (radni kapital), tako što osnovna sredstva čine sredstva koja se koriste za obavljanje djelatnosti prenosa ili distribucije električne energije (osim sredstava nabavljenih putem kapitalnog doprinosa - dobijenih poklonom, donacijom i druga bespovratna sredstva), koja su evidentirana u poslovnim knjigama energetskog subjekta koje se vode za regulatorne potrebe; investicije su one investicije koje su sadržane u investicionim planovima iz člana 112. stav 1. tačka 28. i člana 116. stav 1. tačka 6. Zakona, a neto obrtna sredstva (radni kapital) čine novčana sredstva neophodna za nesmetano poslovanje energetskog subjekta (uslov su njegove tekuće likvidnosti) a utvrđuju se u iznosu do 1/12 opravdanih troškova koji su u funkciji obavljanja energetske djelatnosti utvrđenih u skladu sa metodologijom iz člana 43. stav 1. tačka 1. Zakona. Odredbama član 62. stav 1. tač. 8., 11., 11.a i 11.b Zakona propisan je: način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60. stav 8. Zakona; način utvrđivanja stope i elemenata osnovice za obračun povrata na sredstva iz člana 60. stav 1. Zakona za godine regulatornog perioda; način utvrđivanja vrijednosti investicija koje ulaze u osnovicu za obračun povrata na sredstva iz člana 60. stav 1. Zakona i način utvrđivanja vrijednosti osnovnih sredstava koja ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva. Osporenim odredbom člana 62. stav 6. Zakona utvrđene su vrste podsticaja koji se mogu utvrditi metodologijama: uključivanje investicija u toku i planiranih investicija u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva i/ili utvrđivanje više stope povrata za investicije visokog rizika. Prema odredbama člana 86. stav 1. tač. 2. i 3. i stav 2. Zakona, prenos i distribucija električne energije su energetske djelatnosti od javnog interesa i energetske subjekti koji vrše ove djelatnosti dužni su da u cilju ostvarivanja javnog interesa i radi snabdijevanja, na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, u skladu sa energetske bilansom iz člana 13. Zakona, obezbjeđuju dovoljne količine električne energije potrebne za život i rad građana, za poslovanje i razvoj privrednih subjekata i za pokrivanje gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima električne energije. Odredbama člana 112. stav 1. tač. 27. i 28. i st. 7. i 8. Zakona, pored ostalih obaveza operatora prenosnog sistema električne energije, propisana je obaveza utvrđivanja desetogodišnjeg plana razvoja prenosnog sistema i dostavljanja Agenciji na saglasnost u utvrđenom roku (usklađen sa: Nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore, uzimajući u obzir projekte izgradnje objekata za proizvodnju električne energije, a naročito projekte korišćenja energije iz obnovljivih izvora; planom razvoja susjednih prenosnih sistema, uzimajući u obzir projekte od zajedničkog interesa za Zajednicu i potrebama razvoja distributivnog sistema); da, u skladu sa prostorno-planskim dokumentima, prema potrebama korisnika sistema, utvrdi investicioni plan za period koji odgovara dužini regulatornog perioda i dostavi Agenciji na davanje saglasnosti zajedno sa planom, iz stava 1. tačke 27. ovog člana, koji sadrži investicije za koje je već donijeta odluka i nove investicije koje treba izvršiti u naredne tri godine, za svaku godinu pojedinačno i utvrđeni su rokovi za dostavljanje Agenciji kvartalnog i godišnjeg izvještaja o realizaciji odobrenih investicionih ulaganja, koji sadrži procjenu potrebe ažuriranja planova iz stava 1. tač. 27. i 28. ovog člana, kao i rokove za dostavljanje ažuriranih planova na saglasnost Agenciji. Odredbama člana 116. stav 1. tač. 5. i 6. i st. 5. i 6. Zakona, pored ostalih obaveza operatora distributivnog sistema električne energije, propisana je: obaveza utvrđivanja desetogodišnjeg plana razvoja distributivnog sistema i dostavljanja Agenciji na saglasnost u utvrđenom roku (usklađen sa: Nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore, uzimajući u obzir projekte budućih elektrana i projekte korišćenja energije iz obnovljivih izvora, planom razvoja prenosnih sistema i lokalnim energetske planovima iz člana 12. stav 2. Zakona); obaveza utvrđivanja investicionog plana za period koji odgovara dužini regulatornog perioda, koji sadrži investicije za koje je već donijeta odluka i nove investicije koje treba izvršiti u naredne tri godine za svaku godinu pojedinačno i njegovog dostavljanja na saglasnost Agenciji; utvrđeni su rokovi za dostavljanje kvartalnog i godišnjeg izvještaja o realizaciji odobrenih investicionih ulaganja, kao i rokovi za predaju Agenciji na saglasnost (ako postoji potreba njihovog ažuriranja prema novim potrebama ili zahtjevima korisnika sistema). Odredbama čl. 177., 184. i 185. Zakona propisani su sadržaj ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i ugovora o priključenju, postupak procjene vrijednosti izgrađene infrastrukture za priključenje i način vršenja otkupa izgrađene infrastrukture za priključenje.

7. U konkretnom slučaju, podnosilac je inicijativom tražio ocjenu ustavnosti odredaba člana 62. stav 6. Zakona kojom je Regulatorna agencija za energetiku ovlašćena da metodologijama za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćene prenosnih i distributivnih sistema uređi način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz odredbe člana 60. stav 8. Zakona.

7.1. Princip vladavine prava, kao najviša vrijednost ustavnog poretka Crne Gore, ostvaruje se primjenom i zaštitom načela saglasnosti pravnih propisa. Ono podrazumijeva da zakon mora biti saglasan s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis s Ustavom i zakonom. Pri tom se regularnost ne zahtijeva samo u formalno – pravnom, već i u materijalno-pravnom, sadržinskom smislu. Zakon mora biti jasan i precizan u skladu sa posebnosću materije koju normativno uređuje, čime se sprječava svaka arbitrarnost i proizvoljnost u tumačenju i primjeni zakona, odnosno uklanjaju neizvjesnosti adresata pravne norme u pogledu krajnjeg efekta zakonskih odredaba koje se na njih neposredno primjenjuju. Zahtjevi pravne sigurnosti i vladavine prava, iz odredbe člana 1. stav 2. Ustava, zahtijevaju da pravna norma bude dostupna adresatima i za njih predvidljiva, odnosno takva da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze kako bi se prema njima

mogli ponašati. Adresati pravne norme ne mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i dužnosti i predvidjeti posljedice svog ponašanja ako pravna norma nije dovoljno određena i precizna. Zahtjevi za određenost i preciznost pravne norme moraju se smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava, pa i u oblastima energetike. Vladavina prava, kao najviša vrijednost ustavnog poretka, podrazumijeva i opšta obilježja koje zakoni moraju imati da bi bili saglasni sa načelom vladavine prava (član 1. stav 2. i član 145. Ustava).

7.1.1. Potpisivanjem Sporazuma o formiranju Energetske zajednice Crna Gora se obavezala da, pored obaveze implementacije *acquis communautaire* (zakonodavstva Evropske zajednice), realizuje ciljeve Zajednice, a to su, pored ostalih: uspostavljanje stabilnog regulatornog i tržišnog okvira sposobnog da privuče investiranje u proizvodnju električne energije i prenosnu i distributivnu mrežu; stvaranje jedinstvenog regulatornog prostora za trgovinu mrežne energije, pojačanje sigurnosti snabdijevanja jedinstvenog regulatornog prostora obezbjeđivanjem stabilnog ambijenta za investicije i utvrđivanje uslova za trgovinu energijom u okviru jednog jedinstvenog regulatornog prostora. Ustavni sud je u ovom predmetu imao u vidu odredbe člana 13. st. 2. i 3. Uredbe (EU) br. 347/13 Evropskog parlamenta i Vijeća o smjernicama za transevropsku energetska infrastrukturu, iz kojih proizilazi da prilikom odlučivanja o dodjeli podsticaja nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir troškove i koristi koje snose nosioci projekata i analiziraju rizike i opravdanja za pozitivne učinke koje donose u odnosu na manje rizične alternative i da odluke o dodjeli podsticaja obuhvataju: pravila o prethodnom ulaganju, pravila o priznavanju efektivnih (stvarnih) troškova prije puštanja projekta u rad, pravila o osiguranju dodatnog povrata na uloženi kapital i druge mjere koje se smatraju adekvatnim.

7.2. Evropski sud za ljudska prava je, u predmetu *Sunday Times (No.1) protiv Ujedinjenog Kraljevstva*², prvi put ustanovio standard zakonitosti, koji mora biti ispunjen da bi se riječ "zakon" u sintagmi "propisan zakonom" (engl. "prescribed by law"), smatrao zakonom:

"49. Po mišljenju suda, dva zahtjeva koja proizlaze iz izraza "propisano zakonom" su sljedeća. Prvo, zakon mora biti primjereno dostupan: građanin mora biti u stanju dobiti upozorenje primjereno u okolnostima pravnih pravila primjenjivih na taj slučaj. Drugo, norma se ne može smatrati "zakonom" osim ako nije formulisana sa dovoljnom preciznošću koja omogućava građaninu da upravlja svojim ponašanjem: on mora biti u stanju – ako treba i uz odgovarajući savjet – predvidjeti, do razumnog stepena u datim okolnostima, posljedice koje neka radnja može izazvati. (...)"

7.2.1. U predmetu *Malone protiv Ujedinjenog Kraljevstva*³, Evropski sud je dalje razvio pojam "zakonitosti" vezujući ga za zabranu zloupotrebe ovlašćenja:

"68. (...). Bilo bi protivno vladavini prava kada bi se diskreciona ovlašćenja dodijeljena nekom izvršiocu izražavala u obliku neobuzdane moći. Prema tome, zakon mora ukazati na djelokrug bilo kojeg takvog diskrecionog ovlašćenja prenijetog na nadležne organe i na način njegovog vršenja sa dovoljnom jasnoćom, uzimajući u obzir zakoniti cilj mjere u pitanju, kako bi se adresatu zakona pružila odgovarajuća zaštita od samovoljnog miješanja državnih organa."

7.2.2. U predmetu *Centro Europa 7 S.R.L. i Di Stefano protiv Italije*⁴, Evropski sud je izrazio stav o zahtjevu za predvidljivošću zakona.

"141. Jedan od zahtjeva koji proističe iz izraza "propisano zakonom" je predvidljivost. Norma se ne može smatrati "zakonom" ukoliko nije formulisana dovoljno precizno da građanima omogući da regulišu svoje ponašanje; moraju biti u mogućnosti, ukoliko je potrebno uz adekvatan savjet, da predvide, do mjere koja je razumna u okolnostima, posljedice koje data radnja može za sobom povući. Takve posljedice ne moraju biti predvidljive sa apsolutnom sigurnošću: iskustvo je pokazalo da je to nedostižno. Ipak, iako se sigurnost uveliko preporučuje, može dovesti do pretjerane rigidnosti, a zakon mora držati korak sa promjenjivim okolnostima. U skladu s tim, mnogi zakoni neminovno sadrže termine koji su, u većoj ili manjoj mjeri, nejasni i čije tumačenje i primjena predstavljaju stvar prakse (vidi *Sunday Times protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (br. 1), 26. april 1979., stav 49, serija A br. 30; *Kokkinakis protiv Grčke*, 25. maj 1993., stav 40, serija A br. 260-A; i *Rekvényi protiv Mađarske* [GC], br. 25390/94, stav 34, ECHR 1999-III).

142. Nivo preciznosti koji se zahtijeva od domaćeg zakonodavstva, koji u svakom slučaju ne može pokriti sve mogućnosti, zavisi u značajnoj mjeri od sadržaja datog zakona, oblasti koju će pokrivati i broja i statusa onih kojima je namijenjen (vidi *RTBF protiv Belgije*, citiran iznad, stav 104; *Rekvényi*, citiran iznad, stav 34; i *Vogt protiv Njemačke*, 26. septembar 1995., stav 48, serija A br. 323).

143. Naročito, pravilo je "predvidljivo" kada pruža mjeru zaštite protiv proizvoljnog miješanja javnih vlasti (vidi *Tourancheau i July protiv Francuske*, br. 53886/00, stav 54, 24. novembar 2005.) i protiv široke primjene ograničenja po štetu bilo koje strane (vidi, *mutatis mutandis*, *Başkaya i Okçuoğlu protiv Turske* [GC], br. 23536/94 i 24408/94, stav 36, ECHR 1999-IV)."

7.3. Iz navedenih stavova Evropskog suda proizilazi da zakon mora dovoljno jasno da ukaže na obim diskrecionih ovlašćenja nadležnih organa vlasti i na način na koji se ta prava ostvaruju. Po shvatanju Evropskog suda, zakon mora ukazati na obim diskrecionog prava povjerenog ovlašćenim organima i da na dovoljno precizno formulisan način uredi korišćenje tog diskrecionog prava, radi pružanja odgovarajuće zaštite od arbitrnog odlučivanja. Adresat zakona mora biti u stanju da predvidi, u stepenu koji je u datim okolnostima razuman, posljedice koje bi njegove radnje ili ponašanje mogle prouzrokovati. Svrha svakog zakona kojim se uređuje nadležnost i rad bilo kog državnog organa u tom smislu, po shvatanju Evropskog suda, je određivanje njegovog djelokruga rada i granice njegovih ovlašćenja, postupak po kojem vrši poslove, kao i nadzor nad njegovim radom.

7.4. Ustavni sud je ocijenio da odredba člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona o energetici, kojom je propisana mogućnost "utvrđivanja više stope povrata za investicije visokog rizika", ne zadovoljava zahtjeve pravne sigurnosti i vladavine prava iz Ustava, kao ni standard zakonitosti, u smislu navedenih stavova Evropskog suda. Nakon analize osporene odredbe člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona, u smislu „standarda zakonitosti“, Ustavni sud je ocijenio da je u nomotehničkom i sadržinskom smislu neprecizna, jer sadrži niz nejasnoća. Naime, odredbom člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona, kao ni drugim odredbama tog zakona, nije utvrđeno na koji način se u energetske djelatnostima prenosa i distribucije električne energije utvrđuje da li je neka investicija "investicija visokog rizika", na koji način se "utvrđuje viša stopa povrata za investicije visokog rizika", kako se utvrđuje osnovica na koju se izračunava povrat na sredstva i kako će (koliko) uticati na prihode operatora sistema i cijene električne energije, za razliku od „investicija u toku“ i „planiranih investicija“, iz člana 62. stav 6. tač. 1. i 2. Zakona, koje se uključuju u osnovicu za izračunavanje povrata

² Presuda od 26. aprila 1979., zahtjev br. 6538/74 § 49

³ Presuda od 2. avgusta 1984. godine, predstavka br. 8691/79

⁴ Presuda od 7. juna 2012., predstavka broj 38433/09

na sredstva, prema kriterijumima propisanim odredbama člana 60. Zakona, čime se utvrđuje maksimalno dozvoljeni rast vrijednosti osnovnih sredstava iz stava 1. tog člana, po osnovu investicija i programa otkupa, na način propisan odredbom člana 8. stav 3. Zakona.

7.4.1. Zakonom o energetici uređen je regulatorni okvir i propisani su postupci i kriterijumi za utvrđivanje cijena električne energije i naknada koje se utvrđuju u regulatornom postupku (član 58.), regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada operatora prenosnog i distributivnog sistema (član 59.), povrata na sredstva (član 60.), privremenih cijena i korekcija (član 61.), metodologija za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije (član 62.), metodologija za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema (član 63.) i studija gubitaka (član 64.).

7.4.1.1. Energetska politika Crne Gore vodi se u skladu s opštim smjernicama energetske politike i ciljevima energetskog razvoja i to, pored ostalih, razvoja tržišta energije i njegovog povezivanja sa regionalnim i unutrašnjim tržištem Evropske unije i stvaranja uslova za investiranje u energetiku, uz ograničavanje maksimalno dozvoljenog rasta vrijednosti osnovnih sredstava iz člana 60. stav 1. Zakona, po osnovu investicija i programa otkupa, za period planiranja razvoja sistema (član 7. i član 8. stav 1. tač. 11. i 12. i stav 3. Zakona). Prema odredbama čl. 8.a, 12., 13. i 16. st. 3. i 5. Zakona, planiranje razvoja i investicija u nove ili revitalizaciju postojećih kapaciteta u oblastima prenosa i distribucije električne energije vrši se sljedećim dokumentima: Nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore, kao integralnim starteškim dokumentom koji donosi Vlada za period do deset godina; lokalnim energetske planovima kojima jedinice lokalne samouprave planiraju potrebe i način snabdijevanja energijom za period do deset godina; energetske bilansom Crne Gore (dugoročnim i godišnjim), koje donosi Vlada, kao i planovima razvoja i investicionim planovima iz člana 112. stav 1. tač. 27. i 28. i člana 116. stav 1. tač. 5. i 6. Zakona, koje, uz prethodnu saglasnost Regulatorne Agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, utvrđuju operatori prenosnog i distributivnog sistema. Operator prenosnog sistema električne energije utvrđuje desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema (usklađen sa Nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore, planom razvoja susjednih prenosnih sistema, projektima od zajedničkog interesa za Zajednicu i potrebama razvoja distributivnog sistema) i investicioni plan (sačinjen prema potrebama korisnika sistema u skladu sa prostorno-planskim dokumentima, za period koji odgovara dužini regulatornog perioda) koji obavezno sadrži investicije za koje je već donijeta odluka, kao i nove investicije koje treba izvršiti u naredne tri godine, za svaku godinu pojedinačno. Operator distributivnog sistema električne energije utvrđuje desetogodišnji plan razvoja distributivnog sistema usklađen sa Nacionalnim energetske i klimatskim planom (uzimajući u obzir projekte budućih elektrana i projekte korišćenja energije iz obnovljivih izvora), planom razvoja prenosnog sistema i lokalnim energetske planovima i investicioni plan (za period koji odgovara dužini regulatornog perioda), koji sadrži investicije za koje je već donijeta odluka i nove investicije koje treba izvršiti u naredne tri godine, za svaku godinu pojedinačno.

7.4.2. Podsticaje za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije električne energije, iz osporene odredbe člana 62. stav 6. Zakona, po ovlašćenju sadržanom u odredbi člana 43. stav 1. tačka. 1. alineja 1. Zakona, metodologijama utvrđuje Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti. Metodologije, saglasno odredbama člana 62. stav 1. tač. 8., 11., 11.a i 11.b Zakona naročito treba da sadrže: način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60. Zakona; način utvrđivanja stope i elemenata osnovice za obračun povrata na sredstva iz odredbe člana 60. stav 1. Zakona, za godine regulatornog perioda; način utvrđivanja vrijednosti investicija koje ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 60. stav 1. Zakona i način utvrđivanja vrijednosti osnovnih sredstava koja ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva.

7.4.2.1. Način utvrđivanja osnovice za utvrđivanje povrata na sredstva uređen je odredbama člana 60. Zakona, tako što se u osnovicu uračunava vrijednost osnovnih sredstava, investicija sadržanih u investicionim planovima operatora prenosnog i distributivnog sistema iz odredaba člana 112. stav 1. tačka 28. i člana 116. stav 1. tačka 6. Zakona, na koje je Agencija dala saglasnost (osim onih koji se finansiraju iz kapitalnih doprinosa) i neto obrtnih sredstava (radni kapital). Odredbom člana 177. stav 2. Zakona propisano je da ako infrastrukturu za priključenje gradi podnosilac zahtjeva, ugovor, pored podataka iz stava 1. ovog člana, sadrži i: početak i rok izgradnje infrastrukture, uključujući plan izvođenja radova, učešće operatora sistema i način praćenja pripreme i izgradnje infrastrukture, naročito u dijelu nabavke opreme i radova, rok i način vršenja konačnog finansijskog obračuna i utvrđivanja vrijednosti ostvarenog investicionog ulaganja i obavezu otkupa infrastrukture od operatora sistema, kao i početak i rok otplate anuiteta po osnovu naknade za otkup, uz poštovanje ograničenja iz člana 8. stav 3. Zakona. U slučaju kada podnosilac zahtjeva izgradi infrastrukturu za priključenje o svom trošku, u skladu sa ugovorom iz odredbe člana 177. stav 2. Zakona, operator sistema je dužan da obezbijedi procjenu vrijednosti tako izgrađene infrastrukture angažovanjem nezavisnog procjenitelja (član 184. stav 1. Zakona). Odredbama člana 185. st. 1., 4. i 5. Zakona propisano je: da operator sistema vrši otkup izgrađene infrastrukture iz člana 184. Zakona na osnovu ugovora o otkupu koji se zaključuje najkasnije u roku od šest mjeseci, od dana dobijanja upotrebne dozvole odnosno drugog akta nadležnog organa, u skladu sa zakonom; da danom zaključivanja ugovora iz stava 1. ovog člana izgrađena infrastruktura postaje dio prenosnog ili distributivnog sistema i da se evidentira kao osnovno sredstvo u poslovnim knjigama operatora sistema, a otplata anuiteta vrši se u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorom iz člana 175. stav 2. Zakona i da se vrijednost osnovnog sredstva iz stava 4. ovog člana, uračunava u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 60. stav 1. Zakona, do vrijednosti osnovnih sredstava utvrđenih na osnovu odredbe člana 8. stav 3. Zakona.

7.4.3. Iz navedenih zakonskih određenja, po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da izgradnja novih elemenata prenosnog i distributivnog sistema direktno utiče na cijene po kojima svi korisnici sistema prenosa i distribucije plaćaju njihovo korišćenje i da su utvrđeni kriterijumi i propisan postupak nadzora i kontrole u postupku uključivanja investicija u toku i planiranih investicija odredbama člana 62. stav 6. tač. 1. i 2. Zakona precizno i jasno uređeni, za razliku od utvrđivanja više stope povrata za investicije visokog rizika, iz člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona. Naime, iz odredaba člana 48. tač. 19., 23. i 24. Zakona proizilazi da je Agencija, iz odredbe člana 27. stav 1. Zakona, kao nezavisni regulator, ovlašćena da vrši nadzor nad radom energetske subjekata u realizaciji investicionih planova operatora prenosnih i distributivnih sistema: primjenom propisanih naknada, cijena i tarifa i metodologija za utvrđivanje cijena i tarifa, iz odredaba čl. 43., 44. i 45. Zakona i vođenjem poslovnih knjiga za regulatorne potrebe i regulatornog kontnog plana iz člana 43. stav 8. tačka 5. Zakona. Takođe, odredbom člana 98. stav 3. Zakona utvrđena je obaveza Vlade da, u slučaju dostizanja nacionalnog cilja, iz odredbe člana 8.a stav 1. tačka 2. alineja 2. Zakona, prestane sa podsticanjem izgradnje novih objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i obaveza Agencije da prestane sa daljom dodjelom statusa povlašćenog proizvođača (prema izvještaju iz odredbe člana 8.b stav 3. Zakona), ako bi se izgradnjom tih objekata ostvario udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj finalnoj potrošnji viši od obaveznog, kao i da privremeno ograniči podsticaje prije ostvarenja nacionalnog cilja, u slučaju ozbiljnih negativnih uticaja na

ekonomiju i socijalni status krajnjih kupaca. Saglasno tome, Ustavni sud je ocijenio da iz izloženog ne proizilazi da uključivanje investicija u toku i planiranih investicija sadržanih u investicionim planovima operatora prenosnog i distributivnog sistema (koje je odobrila Agencija) u obračun povrata na sredstva karakteriše arbitramost. Međutim, tako uspostavljeni regulatorni sistem ugrožen je mogućim utvrđivanjem povećane stope povrata za investicije visokog rizika, za koje Zakonom nijesu utvrđeni kriterijumi, niti način na koji se može ograničiti njihov uticaj na cijene po kojima svi korisnici sistema prenosa i distribucije plaćaju njihovo korišćenje, a time i cijene električne energije i da iz ih razloga odredba člana 62. stav 6. tačka 3. Zakona nije u skladu sa odredbama člana 1. stav 2. i člana 145. Ustava, kojima su utvrđeni ustavni principi o vladavini prava i o saglasnosti pravnih propisa.

8. Ustavni sud je, saglasno ovlaštenju sadržanom u odredbama člana 150. stav 3. Ustava, člana 55. alineja 2. i člana 59. Zakona o Ustavnom sudu, sâm pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 62. stav 1. tačka 8., u dijelu koji glasi: "stav 8." Zakona, jer je utvrdio da je ta odredba u neposrednoj vezi s osporenim odredbom člana 62. stav 6. Zakona, kojom je propisano da "metodologije (...) naročito sadrže: (...) način utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija (...) kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60. stav 8. ovog zakona (...)."

8.1. Ustavni sud je u ovom postupku utvrdio sljedeće činjenice:

- da je u osnovnom tekstu Zakona⁵ naziv člana 60. bio "Osnovna sredstva" i da je imao pet stavova;
- da je odredbama člana 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici⁶: naziv člana 60. izmijenjen i da glasi: "Povrat na sredstva"; izmijenjen stav 1. tog člana; poslije stava 2. dodati novi stav 3. (stavovi 3., 4. i 5. postali su stavovi 4., 5. i 6); izmijenjen dio stava 4. i da su poslije stava 5. dodata tri nova stava – stavovi 7., 8. i 9. i
- da su odredbama člana 23. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici⁷ izmijenjene odredbe člana 60. Zakona; da taj član Zakona, nakon izmjena, ima ukupno šest stavova (umjesto ranijih devet) i da je način ograničavanja vrijednosti investicija (iz ranijeg stava 8.) sadržan u odredbi stava 5. tog člana.

8.2. Iz odredaba člana 43. stav 1. tačka 1. alineja 1. i člana 62. stav 1. tačka 8. Zakona proizilazi da metodologije, pored načina utvrđivanja podsticaja za privlačenje investicija, moraju da sadrže i ograničenja za primjenu tih podsticaja koja su utvrđena odredbom člana 60. stav 8. Zakona, odnosno, da se Agencija (donosilac metodologija) prilikom utvrđivanja ograničenja za primjenu podsticaja, upućuje na primjenu odredbe Zakona o energetici koja ne postoji. Polazeći od toga, Ustavni sud je ocijenio da, očigledno, u toku postupka izrade i donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici nije izvršeno nomotehničko usaglašavanje teksta člana 62. stav 1. tačka 8. Zakona sa novim odredbama člana 60. Zakona. Naime, stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici⁸, tj. 14. avgusta 2020. godine, prestale su da važe sve odredbe člana 60. Zakona⁹, pa i stav 8. tog člana. Kako iz odredbe člana 62. stav 1. tačka 8. Zakona¹⁰ proizilazi da metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije naročito sadrže "ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 60. stav 8. ovog zakona", odnosno da njihovog donosioca upućuju da prilikom izrade metodologija primijeni nepostojeću odredbu Zakona, Ustavni sud je utvrdio da odredba člana 62. stav 1. tačka 8. Zakona, u dijelu koji glasi: „stav 8.“, ne ispunjava zahtjeve za određenošću i preciznošću pravne norme kao sastavnog dijela načela vladavine prava iz odredbe člana 1. stav 2. Ustava i da, stoga, nije u saglasnosti s Ustavom.

11. Odluka o prestanku važenja odredaba člana 62. stav 1. tačka 8., u djelu koji glasi: "stav 8." i stav 6. tačka 3. Zakona o energetici i o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., člana 152. stav 1. Ustava i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

9. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-I br. 6/18

Podgorica, 29. decembar 2021. godine

Predsjednik,
Budimir Šćepanović, s.r.

⁵ "Službeni list Crne Gore", broj 5/16.

⁶ "Službeni list Crne Gore", broj 51/17.

⁷ "Službeni list Crne Gore", broj 82/20.

⁸ "Službeni list Crne Gore", broj 82/20.

⁹ "Službeni list Crne Gore", br. 5/16. i 51/17.

¹⁰ "Službeni list Crne Gore", br. 5/16., 51/17. i 82/20.